

lapunk más helyén - a szerk.)

A fővárosi elektori gyűlés egyhangúlag elfogadott két igen nagy súlyú megállapítást.

Egyrészt: „Az Erdélyből származó örmények is örmények, a nyelvismeret hiánya nem kizáró ok. A más időben és más módon betelepült örmények teljes jogú örmények, függetlenül a nyelvismeretüktől”.

Másrészt: „Az örmény önkormányzatok működésének hivatalos nyelve a magyar.”

Ezek után került sor a február 16-i országos elektori gyűlésre. Két nappal előbb, pénteken jellemző apróság történt. Néhány napilap közölte, hogy az Arménia Népe Kulturális Egyesület bojkottálja az elektori gyűlést. Megokolásul a szokásos maszlagot olvashattuk: nyelvtudás hiánya, nem örmények, betolakodók, kiszorítják a valódi örményeket. Olyanok, akik etnobizniszt folytatnak. (Ugye, ezt így kellene mondani: etnobussinesman...?)

Végülis az országos elektori gyűlésről, amely a magyarországi örmények parlamentje, egy bizonyos etnobussinesman és hívei valóban távolmaradtak. A gyűlés azonban határozatképes volt és csak ismételni tudom: semmi botrány, semmi egymás torkának ugrás.

Megválasztottuk -19 taggal - az országos önkormányzati testületet. A neveket nemcsak azért olvasom fel, hogy önök is megismerjék őket, bár személyesen nem mindenikük van jelen, hanem azért is, mert a nevek hallatán az a gyanúm támad, mintha örmények és örmény származásúak volnának. (A névsort lásd lapunk más helyén - a szerk.)

Hangsúlyoznunk kell ugyanakkor, hogy a túlnyomó többségben lévő magyarörmények és a határozott kisebbségben lévő örmény anyanyelvűek közötti megállapodás szerint méltányosnak tartottuk, miszerint az OÖÖ tizenegy tagja az egyik „oldalról”, kilenc pedig a másikról került ki.

Nos hát, ezután láttam a teremben az elején említett, kisimult arcokat. Ekkor vett erőt rajtam a meggyőződés, hogy bizonyos etnobussinesman-nek mégsem sikerült leváltania saját kisebbségét.

Tiszta szívből örülhetünk, örüljünk is. Közben pedig szorítsunk a 19 fős, országos testületnek, mert sok, igen nehéz feladat áll előttük. Csak példaként: rendbe kell tenniük az OÖÖ dolgait. Ki kell alakítaniuk a testületen belüli, megfelelő együttműködést, ami bizonyára nem lesz könnyű. Lesznek vitáik, így természetes. Szorítsunk nekik, hogy azok mindig értelmes, célravezető viták legyenek. Hogy restaurálhassuk a magyarországi örmény becsületet, régiek és újak javára egyaránt.

Egy gonosz választófalat immár ledöntöttünk, de most a törmeléket el kell hordani, a korábban feldúlt területet elsimítani.

Utána jöhet a parkosítás; a közösségek és a személyek közeledése, kölcsönös, erkölcsös együttműködése.

Hadd álmodozzam: olyan hangulat, eddig jórészt hiányzó közeg lenne az ideális, amelyben olvassuk egymás sajtóját; amelyben érdeklődve látogatja az örmény anyanyelvű a mi rendezvényeinket, és nem érzi magát idegennek; amelyben hasonlóképpen érdeklődve látogatjuk mi az ő rendezvényeiket. (Higgyék el, hogy a „mi” és „ők” kifejezést itt csak a rövideg kedvéért használom, senki semmiféle szétválasztást ne halljon ki belőle.)

És biztosíthatom: ha erdélyi örménymagyarként ellátogatunk egy műsoros estjűkre, az örményül elmondott vers szövegét nem fogjuk érteni - de igenis, át fogjuk érezni azt a verset.

Befejezésül csak annyit kívánok mindannyiunknak, akik a megállapodás elfogadói, részesei, támogatói vagyunk, remélhetőleg haszonélvezői, örmény születésűek és örmény gyökereűek: dolgozzunk.

*Dávid Csaba*

\*\*\*\*\*

## **Nyelvbuli**

Miféle buli az, amelyik annyira fontos némelyeknek, hogy még csúsztatásokra is képesek

érte? Miért olyan fontos, hogy a cél érdekében minden eszközt latba vetve letörjék mások tisztességes igyekezetét?

Mi a „buli” ebben a nyelvbuliban, amit egy csoportnyi nemzeti és kisebbségi korifeus hosszú évek óta művel? Emleget, felhánytorgat, elhatárolódik, szidalmaz, magyaráz, mint süketnek a vak, sőt, sőt... hát igen; hazudik!

Mi a jó ebben és kinek jó?

Lehet, hogy e korifeusok között akad országos önkormányzati elnök, akad volt országos elnök, akad kerületi, akad fővárosi elnök, akad kormányhivatali elnök, stb.

Februárban aggódva írtam a következőt:

„Egyszerűen szeretném továbbra is legitim, alkotmányos módon, emberi jogaim birtokában erdélyi örmény származású magyarnak tudni magam, hagyományt őrizni és nem félni attól, hogy holnapután esetleg megtagadják tőlem a származásomat.”

Jelen számunkban reménnyel beszámolhattunk az országos és fővárosi testületek megválasztásáról. Kérem, Tisztelt Olvasó, lapozzon el ismét arra az oldalra, ahol az Országos Örmény Önkormányzat névsora olvasható és ítélje meg saját maga, mennyire örménytelen örmények, mennyire „betolakodók” a megválasztottak”?

Közben a nyelvbuli egy percig sem szünetel... Ha kulturált, jóízű, örmény anyanyelvű, vagy kétnyelvű magyarországi örmények tisztességes megállapodást kötnek magyar anyanyelvű, örmény származású magyarokkal, az bizonyos bulizók számára csakis gyanús lehet. Hallani már a felháborodás szavait: „ezek” - akik a megállapodást megszavazták, azaz több mint száz elektor - törvénytelenül jelentették ki, hogy az önkormányzatok hivatalos nyelve a magyar. (Elolvasandó az 1993. LXXIII. törvény vonatkozó része.)

Mi ez a buli? Több nemzetiség nagyjai is lándzsát törnek nyelv-ügyben. Ám tegyék, ha így találják helyesnek, igazuk van.

De miért a mások kárára?

A nyelvbuli ugyanis nem más, mint generálszósz. Egy kalap alá venni mindenkit, hogy úgy legyen jó, ahogyan néhányan akarják.

Pedig...

Pedig bizony olvastuk a magyarországi svábságról az elmúlt években, hogy sokuk nem beszél németül. Pedig megszívlelendő példát nyújtanak a lengyelek: sokuk (összehasonlíthatatlanul többen, mint nálunk, örményeknél) első nemzedék: az elmúlt évtizedekben százával költöztek ide, többnyire házasodás révén. Mégis úgy gondolják, hogy például a Kiegyezés után Magyarországon (főként Budapesten, Tatán, Székesfehérváron) letelepülő bevándorló lengyel munkás unokája, vagy ükunokája érezhet és őrizhet lengyel identitást. És az elmagyarosodott, lengyelül nem tudók segítenek beilleszkedni az újonnan jötteknek, ezek pedig segítenek az elmagyarosodott lengyel származásúnak feleleveníteni a kapcsolatokat a lengyelséggel, az országgal.

(Személyesen tanúsíthatom: számos esetben láttam, hogy a Lengyel Köztársaságból idelátogató, magas rangú politikusok találkoztak az elmagyarosodott lengyelekkel - horribile dictu: tolmács segítségével beszélgettek! - és a lengyel születésű lengyelek nem taszigálták félre az útból a lengyelül nem tudó, de lengyel identitást őrző „tréfli”!)

Avagy beszéljünk a cigányokról? Milyen különös, hogy összes belső ellentétek, politikai különbözőségeik ellenére mindenikük tartózkodik attól, hogy kicsússzon a száján „csak az cigány, aki beás nyelven beszél”-féle mondat!

Hogy ezt a nyelvbulit hogyan oldják meg más nemzetiségek, abba nem lehet beleszólása más nemzetiségnek.

De értse meg végre egyszer még a Nemzeti és Etnikai Kisebbségi Hivatal elnöke is, hogy Örményország messzebbre esik Magyarországtól, mint például a német nyelvterület!

És ne akadályozzák, hogy akik hét évszázad után is, egykori őshazájuktól sokezer kilométerre is örmény kötődést éreznek, vallhassák magukat örmény származásúnak!

Az örmény elektorok országos gyűlésén a túlnyomó többségben lévő EÖGYKE-indítású képviselők (a magyarörmények) nem játszották el „a győztes mindent visz” újabban szokásos játékát. A tizenkilenc tagú országos önkormányzat tizenegy magyar anyanyelvű és nyolc örmény anyanyelvű örményből áll!

Hányszor elmondtuk és leírtuk már, hogy akik a XX. század során kerültek Magyarországra, azok számára a kisebbségi legitimitációt éppen a sok évszázada itt élő s örményül nem tudók, az elmagyarosodottak biztosítják!

Miért kell aláásni, ha örmény anyanyelvűek, kétnyelvűek és magyar anyanyelvű, örmény gyökereük éppen megpróbálnak békében együttműködni?

Kinek jó ez a nyelvbuli?

Mikor jut el tisztességes, sokoldalú jelzés a NEKH fülébe, sőt, egyenest a magyar képviselőház fülébe, ahol állítólag nemsokára faragni kezdik a törvénymódosítást? (Erről is volt már szó: a kisebbségi és a választási törvény buktatóiból eredő anomáliákat nem nyelvbizonyítvánnyal, és nem hetedízigen bemutatandó keresztlevelekkel kell megoldani!)

Az elején idéztem februári írásom zárómondatát. Most ugyanennek a februári írásnak a nyitó mondatával kell befejeznem:

„Szeretném, ha a Magyar Köztársaságban, magyar állampolgárként örmény származásának vállalhatnám magam, miközben magyar anyanyelvű vagyok; miért nem érhető ez a kettősség?”

Talán azért nem, mert a nyelvbuliban csak egy hang érvényesül...

*dcs*

\*\*\*\*\*

Előbb cselekedj és aztán dicsekedj. Árácsk kordze, edjém bárdzenczhir.

\*\*\*\*\*

## **Otthonról haza**

Barangolás Erdélyben 2003-ban

Gondviselés Egyesület - Kolozsvár

**Útvonal:** Budapest - Ártánd - Nagyvárad - Belényes - Magyarremete - Köröstárkány - Mézged - Kiskoh - Brád - Déva - Nagyszeben - Bácsfalu - Kisbacon - Barót - Vargyas - Nagyajta - Bereck - Ojtoz - Gorzafalva - Gyimesbükk - Hidegség - Gyimesfelsőlok - Csíkszereda - Zetelaka - Székelyvarság - Farkaslaka - Enlaka - Kőrispatak - Bözödújfalú - Erdőszentgyörgy - Ártánd - Budapest

**Időtartam:** 8 nap (2003. aug. 23-30.)

**Autóbuszos útvonalhossz:** kb.: 2600 km (a helyi terepjáró autóbuszok teljesítményével együtt)

**Utásbiztosítás:** Credit Suisse Rt.

**Ellátás:** félpanziós (reggeli és estebéd)

**Szükséges felszerelés:** nyári sportruházat, dzseki, sportcipő, elemlámpa  
**Vezetés:** a csoportot képzett erdélyi szakvezető kíséri a társasutazás kezdetétől annak végéig

### **Főbb események:**

Találkozó az erdővidéki magyarörményekkel Baróton

Koszorúzás Czárán Gyula emlékére a róla elnevezett bihari barlangban

Cseppkőcsodák a Medve-barlangban

Ezeréves határ a Gyimesi és az Ojtozi-szorosban

Székely ősvár a Tartód-tetőn